

REXALUP, CIGENI

Comiat a Jordi Pere Cerdà

Antoni Cayrol, nascut a la Cerdanya l'any 1920, moria el dia 11 de setembre passat al Rosselló. Amb ell es tancaven també els ulls de Jordi Pere Cerdà, el seu pseudònim literari. La veu, però, d'aquest home-not del nord, sàviament arrelada al seu paisatge, continua viva: ja sigui en un vers arravatat, ja sigui en un drama teatral, un recull de rondalles o a la intensa novel·la que finalment va escriure (*Passos estrets per terres altes*), ressona amb força.

En recuperem el to des d'algunes de les reflexions que aquest activista cultural i Premi d'Honor de les Lletres Catalanes ens va fer en forma d'entrevista.

“El teatre t'obliga a traure la tripa! L'altre dia va venir a Perpinyà la Maria Aurèlia Capmany, l'escriptora del mes, i a mi, que al capdavant he escrit pocs llibres, una bibliografia com la seva em deixa parat d'admiració. No m'agrada, a mi, d'escriure gaire: una hora i ja en tinc prou.”

“La poesia és encantament. El teatre no es fa amb el mateix costat del cervell.

El propassat 11 de setembre es morí, a Perpinyà, un home de lletra i compromís. Recordem Jordi Pere Cerdà bo i reproduint fragments d'algunes de les entrevistes que havia concedit a **EL TEMPS**.

Has de fer intervenir la construcció.”

Pere Verdaguer, 16 d'abril del 1990

“Quan jo em llançava al català, vam voler conèixer què era aquest país que tenia el mateix parlar que nosaltres. Primer, havíem fet la Catalunya del centre, i en acabat, de sobte vam baixar cap a Elx. Fa quatre o cinc anys, per

les festes del 15 d'agost, hi vaig tornar amb el poeta Francesc Català. Aquesta vegada érem pocs, però tot gent callosa: el cor endavant!”

“En Mistral era un gran poeta. Però també se li podia retreure que jugava a fer de personatge i que va fer d'estàtua en vida. Jo no em deixaré fer una estàtua mentre seré viu.”

“Sempre he tingut por de fer-me un personatge; de vegades, m'he demanat si no era també por d'arribar a fer cara. Crec que en els moments que ha calgut, hi he fet cara, però he defugit sempre la imatge del conductor, el risc de veure una població que em seguís. Ho he defugit perquè he vist al voltant meu que això és el fracàs del que vols defensar.”

“Crec que pertanyer al partit [PCF] es coneix per la manera com he enfocat la meua poesia. És allò que m'ha obligat a pensar en el meu poble: si pensem en els pobles de fora, bé havia de pensar en el meu, que tenia davant.”

“Els models lingüístics? Jo no sóc tan encarcerat, et diré, com a Catalunya del Sud. [...] La primera cosa que sent un home és la seva llibertat. Això no vol dir vulgaritzar la llengua, ni deixar-hi entrar castellanismes, però la llengua ja es protegeix per ella mateixa, pel joc mateix de la gent. El català del Rosselló és avui molt més bo que no era fa trenta anys. El que hi ha és que es parla menys.”

Univers Bertrana, 3 de juny del 1991

“La meua idea és fer personatges que agafin carn. I quan això passa, llavors imposen el seu caràcter. I això no és un procés fàcil.”

“Puigcerdà, en molts aspectes, com el del mercat, ha actuat de centre de tota la Cerdanya. Una vegada, un diputat francès que es presentava, a començament de segle, a les eleccions, va voler parlar amb la gent un diumenge i va haver d'anar a Puigcerdà per trobar-los. L'altra cosa és la idea del catalanisme, d'anar més enllà de la idea local, i tenir una visió general del país. A la Cerdanya érem el mateix país. La mateixa gent.”

“El floclor m'agrada molt, i la prova n'és que he recollit cançons i contes, però n'he fugit sempre, en la creació.”

“Discutir les idees és la vida. Si no, esdevenim pragmàtics i el pragmatisme no dona pensament.”

Lluís Bonada, 14 de desembre del 1998